

Předstírat, že neslyším pískot, není rozhodně k závidění

Zápisník
Martin Ťopek
redaktor MF DNES

Už minulý týden ukázal, že lidé v Pardubicích dokážou být občas přeci jen poněkud agilnější než zbytek země. Pardubice byly po Praze snad jediným městem, kde se šel v pátek večer pochod na počest mrtvých novinářů z týdeníku Charlie Hebdo. Pokud stejnou vůli projevit svůj názor prokážou Pardubičtí i dnes, nebude se prezidentu Zemanovi před krajským úřadem lehce vystupovat z auta. Červené karty jej totiž provázejí prakticky po celé zemi a snad i to je důvod, proč se v krajském městě nesetká s občany, ale dává přednost Přelouči či Chrudimi. Otázkou je, jaká z toho bude pro města vizitka. Na jedné straně si lidé s červenými kartami získají sympatie odpůrců všelijakých popelníků a viróz, na druhé straně se nemusí naplnit slova hejtmana Martina Netolického, který chtěl, aby vše proběhlo důstojně. Hejtmanovi v čele uvítacího výboru tak nezbyvá, než udělat to, co slíbil, tedy do dění nijak nezasahovat a při zdravici dělat, že žádný pískot neslyší. Což není nic k závidění.

Pardubice

Hity Jacksona i Stinga zazní v podání Dashy

Ve středu o půl osmé večer se uskutecní v Sukově síni Domu hudby v Pardubicích výjimečný koncert s názvem Dasha Symphony. Výborná zpěvačka Dasha představí největší světové hity například z repertoáru Michaela Jacksona, Alicie Keys či Stinga v aranžích Martina Kumžáka. DASHU doprovodí kapela Pajky Pajk, známá jako součást Moondance Orchestra, a Komorní filharmonie Pardubice. (jah)

Pardubice

Začínají nominace do vedení hnutí ANO

Sněmem v Pardubicích začnou příští týden krajská jednání, z kterých vzejdou nominace na nové členy vedení hnutí ANO. Ti budou zvoleni na přelomu února a března na celostátním sněmu hnutí. O tom, že post předsedy obhájí vicepremiér Andrej Babiš, nikdo nepochybuje. Zajímavější bude boj o posty místopředsedů, o které se chce ucházet mimo jiné ministr obrany Martin Stropnický, místopředseda sněmovního rozpočtového výboru Jan Volný či šéf hospodářského výboru Ivan Pilný. Babiš, který hnutí ANO na konci roku 2011 založil, svůj post s největší pravděpodobností obhájí a nebude mít ani protikandidáta. O tom, koho by chtěl ve vedení, nechce mluvit. (ČTK)

Zemí minaretů se nestaneme, říká expert na islám

Vít Machálek učí studenty Univerzity Pardubice dějiny křesťanských postojů k islámu. Sám doufá, že se prosadí takzvaný euroislám, který evropské hodnoty typu demokracie a lidských práv plně přijímá. Ale ve světle krvavých událostí ve Francii moc důvodů k optimismu nevidí.

Jaroslav Hubený
redaktor MF DNES

PARDUBICE Vyvraždění redakce v Paříži muslimskými fanatiky opět připomnělo nejen problém radikálního islamismu, ale i existenci společných evropských hodnot, které je třeba bránit.

S tím souvisí i nutnost podhoubit tohoto fenoménu blíže poznat. „Islám byl kdysi tolerantnější než křesťanství. Nyní jde o krizi muslimského světa,“ řekl jeden z největších znalců islámu v Pardubickém kraji Vít Machálek.

Tento vyučující katedry religionistiky na Filosofické fakultě Univerzity Pardubice je původní kvalifikací historik. Později se začal zabývat dějinami náboženství a religionistikou. Jeho hlavním badatelským zájmem je křesťansko-muslimský dialog a dějiny vztahů mezi křesťanským a islámským světem.

Jaký může mít vliv hromadná vražda novinářů a kreslířů v Paříži na vztah k islámskému světu?

Příspěje k další radikalizaci protiislámských postojů, která na Západě následuje po každém projevu radikálního islamismu.

Považují evropští muslimové své náboženství za ponížované, anebo je provokují pouze kauzy typu zpodobnění proroka Muhammada v karikaturách?

Časopis Charlie Hebdo psal o náboženství nevybíravě a z pohledu věřících lidí rouhavě. Netykalo se to jen islámu, ale i jiných náboženství a víry v Boha jako takové. Je za tím i tradice radikálního francouzského

sekularismu a protikřesťanských postojů od doby osvícenství a státní ideologie „laicismu“ praktikované od roku 1905. Muslimové nesou projev necitlivosti vůči své víře velmi bolestně. Křesťané si už na tyto věci museli zvyknout, i když jsou samozřejmě bolestné i pro ně. V souvislosti s útokem na redakci onoho časopisu je však třeba zdůraznit, že jejich například čeští muslimové velmi jednoznačně odsoudili.

K čemu se dají z našeho hlediska přirovnat emoce muslimů a chvíli, kdy vidí karikatury proroka Muhammada?

Dnes už je to těžké s něčím srovnat, v minulosti možná třeba s útoky na uctívaného prezidenta Masaryka v době první republiky. Ale každý si může představit, jak by mu bylo třeba při hanobení jeho rodičů či lidí jemu nejdrazších. Úcta muslimů k Muhammadovi, ale i jiným prorokům je navíc taková, že odmítají jakékoliv jejich zobrazování.

Jak přijímají muslimové fakt, že se islám stává synonymem pro barbarství a terorismus?

Samozřejmě to vnímají negativně a obraz islámu na Západě pokládají za hrubě zkršený. Vedle útoků na svou víru se ovšem setkávají i s osobním napadáním a šikanováním. Známým příkladem z poslední doby může být vyjádření pana Okamury. Přimlouval bych se za rozlišování mezi extremisty a obyčejnými muslimy, kteří samozřejmě na činy extremistů sami doplácí. Muslimové či Arabové byli ostatně i mezi oběťmi pařížského útoku.

Je islám kompatibilní s demokracií? A neukazuje na její slabost, když například ustupuje v některých místech omezením tradičních vánočních zvyků jen proto, aby se neurazili muslimové?

Je třeba říci, že z potlačování křesťanských Vánoc jsou muslimové obviňováni neprávem. Třeba britští muslimové se vůči tomu výslovně ohrazovali. Muslimům nevádí slavení Vánoc, ale naopak vytlačování náboženství z veřejného prostoru. Pokud jde o demokracii, mnozí muslimové rádi hovoří o tom, že její prvky se dají nalézt už v době působení proroka Muhammada. Ale postoje různých muslimů se samozřejmě liší - islám není žádný monolit. Některé jeho interpretace jsou s demokracií kompatibilní, jiné nikoliv.

Osobně bych si přál, aby se prosadil euroislám, který hodnoty typu demokracie a lidských práv plně přijímá a zapadá do západní společnosti. Radikalismus protivníků islámu ovšem k možnosti jeho uplatnění nepříspívá.

Sklony k násilí podporuje více rozdílnost v náboženství, rasy, či politického přesvědčení?

Zdá se mi, že politika je jednoznačně čím dál silnějším faktorem. Lze říci, že u radikálních muslimů nejde o náboženství ve smyslu spirituality, ale primárně o politické otázky související s USA, Izraelem, arabskými režimy a tak dále. Vzájemné oddělování náboženské a politické roviny je ovšem typické pro západní myšlení a islám je nezná.

V čem bychom měli být naopak my Evropané rozhodnější, abychom předešli nebezpečí extremismu z jakékoli strany?

Bylo by dobré na každé straně směřovat k umírněnosti, ne k radikalismu. Jinak se pohybujeme v bludném kruhu. Jeden radikalismus vyvolává velké vášně z druhé strany, a spirála emocí a násilí se tak jen stále víc roztáčí. Ocitoval bych amerického sociologa Marka Jurgensmeyera, který ve své knize Terror v myslí boží upozorňuje, že ke zmírnění náboženské vášnivosti dojde jen tehdy, pokud se zároveň náboženství dostane potvrzení, kterým bude nějaká podoba obecnějšího přijetí duchovních a mravních hodnot ve veřejném životě.

Co říkáte názoru, že se časem staneme zemí minaretů?

Podle mne jde o názor nepodložený. Přistěhovalectví z muslimských zemí evropské státy v současné době vesměs omezují a k žádným masovým konverzím Evropanů k islámu nikdy nedocházelo.

Neustále se hovoří o hodnotách křesťanské civilizace, na nichž Evropa vyrostla. Jaké hlavní hodnoty přinesla muslimská civilizace?

Byl bych rád, kdyby se připomínaly tři pilíře evropské civilizace. Antika a křesťanství jsou jasné, ale právě muslimové ve středověku přispěli k obnovení křesťanství pozapomenuté části odkazu antiky a k propojení těchto dvou pilířů. Řada antických vědeckých spisů se nám dochovala jen v podobě latinských překladů arabských překladů z řečtiny. Přes středověké muslimské Španělsko a

Expert Vyučující pardubické univerzity Vít Machálek se přimlouvá za rozlišování mezi extremisty a obyčejnými muslimy. Foto: Anna Vavřiková, MAFRA

Sicílii se také do tehdejšího světa západního křesťanství dostávala díla muslimských vědců, která položila základy celé řady vědních oborů. Tímto způsobem vlastně muslimové sehráli roli onoho třetího pilíře. Ovšem opět musím připomenout, že islám není monolit, takže vždy záleží na tom, o jaké jeho podobě mluvíme. Problémem je nepružnost některých výkladů islámu, které normy původně určené arabské společnosti sedmého století interpretují příliš rigidně. Islámské normy v době svého zrodu problematiku ženských práv nepochybně posunuly vpřed, ovšem z dnešního po-

hledu se věci jeví jinak.

Patří mezi předsudky vůči islámu, že si neumí vážit minimálně poloviny lidstva, tedy žen?

To je určitě předsudek - ne nepodobný předsudku některých muslimů, že Západ si neumí vážit žen a degraduje je na sexuální objekty.

Zůstanou dnešní excesy výjimkou, anebo bude násilí eskalovat?

Pokud budou mít tyto skupiny ohled vůči sobě navzájem, má Evropa budoucnost. V současné době ale moc důvodů k optimismu není.

Kraj má projekty na opravy silnic za 630 milionů korun

PARDUBICE Pardubický kraj má připravené projekty na opravy silnic třetí třídy a mostů v hodnotě 630 milionů korun. Bude se snažit získat dotace od státu. Ke konci ledna Státní fond dopravní infrastruktury rozhodne o rozdělení peněz.

V havarijním stavu je desítky mostů, ve velmi špatném stavu je několik desítek silnic. Hejtmanství by tak ve skutečnosti potřebovalo několik miliard korun.

„Prioritou je pro nás shánět vnější zdroje mimo rozpočet Pardubického

práce i běžnou údržbu silnic 395 milionů korun. Podle hejtmana by se ale bez státní podpory neobešel. Některé silnice a mosty jsou nevyhovující, až havarijní. „Jsou mezi nimi komunikace poškozené záplavami z let 2013 a 2014,“ řekl před časem ředitel Správy a údržby silnic Pardubického kraje Miroslav Němec.

V zásobníku projektů jsou mimo jiné silnice v úseku Hlinsko, Kameničky až po hranici Pardubického kraje, komunikace z Luže do Štěpánova a Služů nebo silnice z Bláží-

Přijíždí prezident Zeman. Čeká ho dančí k obědu i protesty s červenými kartami

<B1 Dokončení

Po nabitím programu v úterý dopoledne, při němž Zeman navštívil chrudimské výsádkáře a setká se se zástupci města a lidmi, půjde v Hlinsku o prakticky první čistě odpočinkovou zastávku.

V pátek sice ještě neměli konečnou podobu menu Kanceláři prezidenta republiky schválenou, změny v pohostění v restauraci nicméně podávají i na pravidelných zvěřinových hodech, dcera majitelky Eva Miksová.

Na závěr si prezident spolu s doprovodem a zástupci města pochutná na sladkém tiramisu. „Všechno to byl náš nápad. Ty věci tady běžně děláme. Máme akorát objednané zboží. Uvaříme to jako obvykle. Jak se to ten den povede, tak to bude,“ uvedla Eva Miksová.

jiné speciální požadavky nezazněly. „Je to pro nás v podstatě normální akce, které tady děláme. Jen posílíme personál. Na druhou stranu je to pan prezident, a tak je pro nás čest ho hostit,“ přiznala výjimečnou hosta odpovědná vedoucí.

Eva Miksová si nevzpomíná, že by podobně důležitou návštěvu v minulosti hostili. Proč si prezidentská kancelář vybrala právě jejich restauraci, nemají majitelé tušení.

Krise muslimů nastala s érou kolonialismu

12.1.2015 Mladá fronta DNES str. 1 Kraj Pardubický

Univerzita Pardubice

PARDUBICE Popularita oboru, kterým se zabývá historik a religionista na **pardubické univerzitě** Vít Machálek, po krvavých událostech ve Francii v minulém týdnu poněkud stoupla. Přednáší totiž o tématu západního postoje k islámu, toleranci a mezináboženském dialogu.

Odborník odmítá tvrzení, že islám je nyní tam, kde byla Evropa ve středověku. „Je to jinak. Každá civilizace má svůj specifický vývoj, a není možné říci, že islám je oproti křesťanství o šest set let pozadu. Po velkou část středověku to bylo spíše obráceně, muslimské země stály na špici civilizačního vývoje a většinou byly ve srovnání s tehdejší křesťanským světem i nábožensky tolerantnější. Krize muslimského světa začala až v souvislosti s érou západního kolonialismu,“ řekl Vít Machálek. Podle něj po 11. září stoupl počet zájemců o mezináboženský dialog více ze strany muslimů, stali se v něm dokonce iniciativnější než západní křesťané.

Více na str. B2

Regionální mutace | Mladá fronta DNES - pardubický kraj

Zemí minaretů se nestaneme, říká expert na islám

12.1.2015 Mladá fronta DNES str. 2 Kraj Pardubický

Jaroslav Hubený Univerzita Pardubice

Vít Machálek učí studenty **Univerzity Pardubice** dějiny křesťanských postojů k islámu.

Sám doufá, že se prosadí takzvaný euroislám, který evropské hodnoty typu demokracie a lidských práv plně přijímá. Ale ve světle krvavých událostí ve Francii moc důvodů k optimismu nevidí.

PARDUBICE Vyvraždění redakce v Paříži muslimskými fanatiky opět připomnělo nejen problém radikálního islamismu, ale i existenci společných evropských hodnot, které je třeba bránit.

S tím souvisí i nutnost podhoubit tohoto fenoménu blíže poznat. „Islám byl kdysi tolerantnější než křesťanství. Nyní jde o krizi muslimského světa,“ řekl jeden z největších znalců islámu v Pardubickém kraji Vít Machálek.

Tento vyučující katedry religionistiky na **Filosofické fakultě Univerzity Pardubice** je původní kvalifikací historik. Později se začal zabývat dějinami náboženství a religionistikou. Jeho hlavním badatelským zájmem je křesťansko-muslimský dialog a dějiny vztahů mezi křesťanským a islámským světem.

* Jaký může mít vliv hromadná vražda novinářů a kreslířů v Paříži na vztah k islámskému světu?

Přispěje k další radikalizaci protiislámských postojů, která na Západě následuje po každém projevu radikálního islamismu.

* Považují evropští muslimové své náboženství za ponižované, anebo je provokují pouze kauzy typu zpodobnění proroka Muhammada v karikaturách?

Časopis Charlie Hebdo psal o náboženství nevybíravě a z pohledu věřících lidí rouhavě. Netýkalo se to jen islámu, ale i jiných náboženství a víry v Boha jako takové. Je za tím i tradice radikálního francouzského sekularismu a protikřesťanských postojů od doby osvícenství a státní ideologie „laicismu“ praktikované od roku 1905. Muslimové nesou projevy necitlivosti vůči své víře velmi bolestně. Křesťané si už na tyto věci museli zvyknout, i když jsou samozřejmě bolestné i pro ně. V souvislosti s útokem na redakci onoho časopisu je však třeba zdůraznit, že jej například čeští muslimové velmi jednoznačně odsoudili.

* K čemu se dají z našeho hlediska přirovnat emoce muslima ve chvíli, kdy vidí karikatury proroka Muhammada?

Dnes už je to těžké s něčím srovnat, v minulosti možná třeba s útoky na uctívaného prezidenta Masaryka v době první republiky. Ale každý si může představit, jak by mu bylo třeba při hanobení jeho rodičů či lidí jemu nejdražších. Úcta muslimů k Muhammadovi, ale i jiným prorokům je navíc taková, že odmítají jakékoliv jejich zobrazování.

* Jak přijímají muslimové fakt, že se islám stává synonymem pro barbarství a terorismus?

Samozřejmě to vnímají negativně a obraz islámu na Západě pokládají za hrubě zkreslený. Vedle útoků na svou víru se ovšem setkávají i s osobním napadáním a šikanováním. Známým příkladem z poslední doby může být vyjádření pana Okamury. Přimlouval bych se za rozlišování mezi extremisty a obyčejnými muslimy, kteří samozřejmě na činy extremistů sami doplácí. Muslimové či Arabové byli ostatně i mezi oběťmi pařížského útoku.

* Je islám kompatibilní s demokracií? A neukazuje na její slabost, když například ustupuje v některých místech omezením tradičních vánočních zvyků jen proto, aby se neurazili muslimové?

Je třeba říci, že z potlačování křesťanských Vánoc jsou muslimové obviňováni neprávem. Třeba britští muslimové se vůči tomu výslovně ohrazovali. Muslimům nevádí slavení Vánoc, ale naopak vytlačování náboženství z veřejného prostoru. Pokud jde o demokracii, mnozí muslimové rádi hovoří o tom, že její prvky se dají nalézt už v době působení proroka Muhammada. Ale postoje různých muslimů se samozřejmě liší - islám není žádný monolit. Některé jeho interpretace jsou s demokracií kompatibilní, jiné nikoliv. Osobně bych si přál, aby se prosadil euroislám, který hodnoty typu demokracie a lidských práv plně přijímá a zapadá do západní společnosti. Radikalismus protivníků islámu ovšem k možnosti jeho uplatnění nepřispívá.

* Sklony k násilí podporuje více rozdílnost v náboženství, rasy, či politického přesvědčení?

Zdá se mi, že politika je jednoznačně čím dál silnějším faktorem. Lze říci, že u radikálních muslimů nejde o náboženství ve smyslu spirituality, ale primárně o politické otázky související s USA, Izraelem, arabskými režimy a tak dále. Vzájemné oddělování náboženské a politické roviny je ovšem typické pro západní myšlení a islám je nezná.

* V čem bychom měli být naopak my Evropané rozhodněji, abychom předešli nebezpečí extremismu z jakékoli strany?

Bylo by dobré na každé straně směřovat k umírněnosti, ne k radikalismu. Jinak se pohybujeme v bludném kruhu. Jeden radikalismus vyvolává velké vášně z druhé strany, a spirála emocí a násilí se tak jen stále víc roztáčí. Ocitoval bych amerického sociologa Marka Juergensmeyera, který ve své knize Teror v myslí boží upozorňuje, že ke zmírnění náboženské vášnivosti dojde jen tehdy, pokud se zároveň náboženství dostane potvrzení, kterým bude nějaká podoba obecnějšího přijetí duchovních a mravních hodnot ve veřejném životě.

* Co říkáte názoru, že se časem staneme zemí minaretů?

Podle mne jde o názor nepodložený. Přistěhovalectví z muslimských zemí evropské státy v současné době vesměs omezují a k žádným masovým konverzím Evropanů k islámu nikdy nedocházelo.

* Neustále se hovoří o hodnotách křesťanské civilizace, na nichž Evropa vyrostla. Jaké hlavní hodnoty přinesla muslimská civilizace?

Byl bych rád, kdyby se připomínaly tři pilíře evropské civilizace. Antika a křesťanství jsou jasné, ale právě muslimové ve středověku přispěli k obnovení křesťany pozapomenuté části odkazu antiky a k propojení těchto dvou pilířů. Řada antických vědeckých spisů se nám dochovala jen v podobě latinských překladů arabských překladů z řečtiny. Přes středověké muslimské Španělsko a Sicílii se také do tehdejšího světa západního křesťanství dostávala díla muslimských vědců, která položila základy celé řady vědních oborů. Tímto způsobem vlastně muslimové sehráli roli onoho třetího pilíře. Ovšem opět musím připomenout, že islám není monolit, takže vždy záleží na tom, o jaké jeho podobě mluvíme. Problémem je nepružnost některých výkladů islámu, které normy původně určené arabské společnosti sedmého století interpretují příliš rigidně. Islámské normy v době svého

zrodu problematiku ženských práv nepochybně posunuly vpřed, ovšem z dnešního pohledu se věci jeví jinak.

* Patří mezi předsudky vůči islámu, že si neumí vážit minimálně poloviny lidstva, tedy žen?

To je určitě předsudek - ne nepodobný předsudku některých muslimů, že Západ si neumí vážit žen a degraduje je na sexuální objekty.

* Zůstanou dnešní excesy výjimkou, anebo bude násilí eskalovat?

Pokud budou mít tyto skupiny ohled vůči sobě navzájem, má Evropa budoucnost. V současné době ale moc důvodů k optimismu není.

Foto popis| Expert Vyučující **pardubické univerzity** Vít Machálek se přimlouvá za rozlišování mezi extremisty a obyčejnými muslimy.

Foto autor| Foto: Anna Vavříková, MAFRA

O autorovi| Jaroslav Hubený, redaktor MF DNES

Regionální mutace| Mladá fronta DNES - pardubický kraj